

Abril 1940 Les cartes d'apunt més es quedaven segurament a Pau. Treu de la meua llibreta alguns fetes.

dia 3. Escric al Bergès.

" 5 " a l'Alcibi i Montí Roselló

" 8 Rebuïda carta d'en Mateu Morlans i Bergès

- 9 " " de S. Diez del SERE amb una fitxa que complementada ensrio l'endemà.

- 20 - Permis. Surto a les 5 de la tarda de Seruignen i Burdeus arribo a Dax a les 9^h 55 del vespre on dormo. L'endemà preno el tren per Pau on arribo a les 8.

22 Sortida amb le Manic cap a Lourdes a les 5^h 30 de la tarda. (23 i 24 estada a Lourdes)

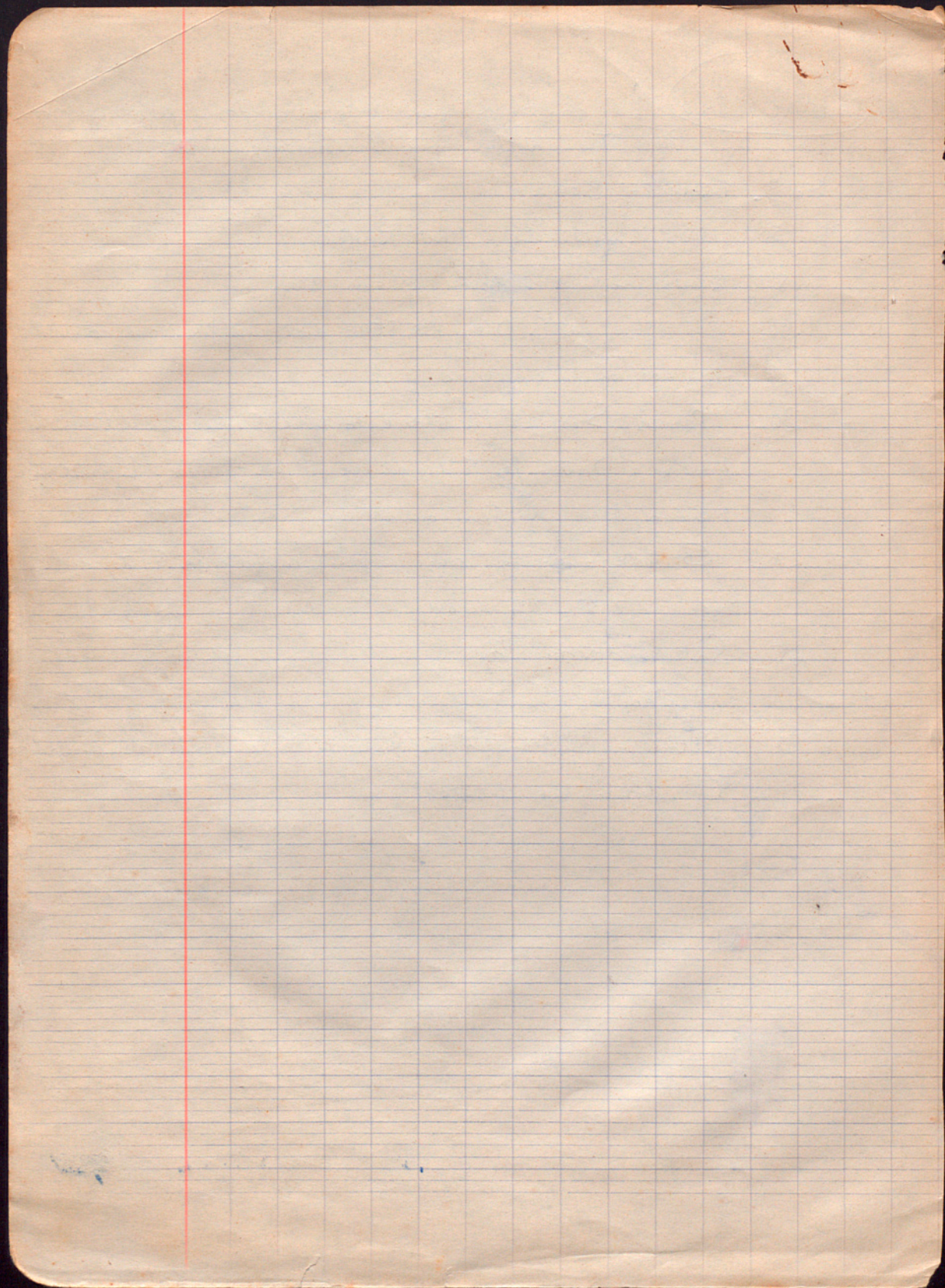
25 Sortida direcció Pau.

26 A Pau

27 Retorn a Burdeus a les 7 de la tarda arribo al Camp

27 - Em doneu una sabates

Juny 1940. A Saint Médard en Talles

- Dià 4 = Em donen la nova que està a la llista de sortida
" 5 = A l'arribar al Camp la nova que surt demà'
" 6 = Cobro les diferències. Al migdia rebó carta que està in-
clouït a l'expedició del dia 15. Miro si puc quedar-me
Res a fer. A les 5 de la tarda sortim del Camp i de
St. Médard a Bardenes on prenem el tren direcció Argelès
sur-tier. Envio telegrama a Paris.

Dià 7 = A les 11 del matí arribem a Argelès. Regirem les
maletes. Fari cap al Camp & barraca A18. Nou regi-
rament de maletes. Moltes puces, moltes

" 8 = Passem una revisió' soc classificat n.º 2. Escric a
Mà, Manó etc. Misèria en tot menjar i puces.

" 9 = Parlo que sortim direcció Bram. Prenc el 1.º carrer

" 10 = Al vespre avisem per sortir l'endemà al matí. Decla-
ració de guerra de l'Itàlia

" 11 = A les 7 del matí ens fan formar. Dues hores
davant el Comissariat. Dues hores més d'espera a l'es-
tació. Sortida d'Argelès a la una de la tard. A Mar-
bona esperem quatre hores. Arribem a Bram a les 11 de la
nit. Regirament maletes. Destinació: barraca A14.

Dià 12 = Formem i em donen bo pel treball

bt 13. Ens avisem per anar a treballar i no venen a cerca-
nos malgrat haver format matí i tarde

Juny 10

- Dia 12 - Vaig a treballar a Bram per la Manne. Fem trixeres
- " 15 - Treball al matí. Pluja
- " 16 - Sense carta encara
- 17 - Poso un telegrama a la Maria. Anem a treballar al matí i ordie de marxar cap el Camp a la tarda.
Carta de la Maria.
- " 20. Sim criden al mando per anar a treballar a les escoles del Camp. Classe matí i tarda
- 21 - Rebut telegrama de la Maria. Classe al barracó.
Poc menjar
25. Mal temps. Poc menjar. La bandiera a mig ho' com signe de dol. S'ha signat la pau.
- 26 al 29. Treball a la tarda a l'escola. Poc menjar
-

Juliol 40.-

- Dies 1^a - Tanta és la gana que demans menjar a la Març
" 2 Classe tot el dia. Fem i nos fem
" 5. Carta d'en Mateu Morlan
- 8 Rebut. el 1^a paquet de la Maria
" 13 Carta de la Maria: misèries i companyes
" 16 - No deixen entrar res, ni paquets
" 18 Fem prenen el nom per a carboner
" 19 - Escric a la Maria que no escrigui fins més ordre
" 20-21 - Molta gana. Rebut giro de 50 F
- 30 - Ordre de sortir demà a les 8 en punt
" 31 - Anem al Comissariat i no venen a buscar. No. Duen
que serà demà

- Agost 40 - 1ª Aquesta vegada venen. A quarts d'engeg sortim del
Camp amb un camió. Passem per Bram, Limoux, Arques
i arribem a l'Hermita de Fonten a les 5 de la tarda. Com
allotjament una cleda plena d'excrements del ramat
2-3 Comencem a treballar al hosc. Escric a la Maria
4. Fem festa. Bon aire, però poc menjar
5. Treball tot el dia jo al xarrac.
6-7-8-9. Treball i res més. Més gana que altra cosa
10 - Mal de ventre.
12. Segueixo malalt de colitis i res per a curar-ho.
Escric llargament comentant les cartes de casa i Ulanove

Agost 40

13. Segueixo mig malalt
14. Treball ja
15. Treballem malgrat ser diumenge. El noble més a la boca a a dos hores de marxa.
16. Ens diuen que ens farem la cursa i jo seré el mig cuiner
17. Treball intensiu
18. Vaig a Fontón. Coneixem els tractes del patró. Rebluda carta d'en Mir
21. Matem una orelle. Pluja i poc treball.
- 23.4 Rebluda carta de la Maria dient que ha relant la fitxa de Marselle que inclou.
25. Envia a Marselle el paper d'instruccions per embarcar i certifico la carta
26. Exercic a en Fabrega per tal que vegi Ampons del Rosal.
28. Rates de boss dintre la garrafa del vi.
- 29.30. Treball. Res d'extraordinari.

Septembre 40

- 4-2. Em rebraten hel recepssi
- 4. Notícies de Mèxic. Mig malalt
- 5-6 - Mig malalt. 7 - Treball ja
- 9. Anem a Fontan a retirar les patates. Pluja
- 26 - Pluja tot el dia
- 27. Pluja. Carta de la Mari. i Famis

Octubre 40

- 2 - Rebrat però de 100 pts de M^{va} Llorente
- 3. Escric a en Noix per precisar la cosa de Mersell.
- 9 - Trasllet de nou a la bergeria
- 17-18-19. Gran temporal. Siliats a la cleda.
- 21. Comencem a treballar.
- 25 - Pluja. Anem a cobrar
- 29.

~~Nota~~. A la tarda vaig a Fontan per fer encàncos i comprar patates. De tornada a la cleda, com que he més la deserc la tarde comença a caure i em desoriento. Camins perdut. La nit és quasi negra i causat de caminar i per si em busquen vaig tirant les patates. El vent és fort i no se on soc. Felixment ja causat i sense esment

veig com una esse fosca. M'atango i es' una cledor, abundant
 naix, o quasi. Busco la porta a les palpertes i la trobo. En-
 cenc un lleum i com que due espelmes que havia comprat
 per nosaltres, veig ~~les~~ menjadore de les vaques i coders.
 Arrenco la festa que fue i encenc un foc per a calentar-me
 i per que en faci companyien. Estirat arrivo a dormir i
 al clarejar el dia sento i no reconec res del paisatge.
 No sé on cau l'hermita i pensant que els companys a
 hores d'ara ja fa hores que han sortit en busca meves,
 espero que en trobin.

Serien les onze del mati que veig sentir un crit del meu
 nom. Al cridar jo també i seguint el camí de les patates
 que havia llençat m'han localitzat. Una veritable his-
 tòria, semblant a la "Petit ~~paquet~~ del Pulgarito". Eren
 ben tocades les dotze que amb els dos amis que m'han
 trobat arribarem a la cledor. TOTHOM content de reveu-
 rem. Inquiets, naturalment, ~~se~~ anarem al poble de Fortou
 despretarem l'alcalde, qui desperta els veïns i sorti tothom
 a buscar-me. Tenim por per no m'ho ~~hagué~~ haguer' arribat
 d'un precipici i tota la nit ~~seme~~ pararem en buscarem.
 A la matinada com vege' les patates i noque' pranda la di-
 recció que perdut havia pres.

1) El pas de la frontera pel Perthus, el dia 7 de febrer 39. La vetlla hem dormit a Darvins. El poble estava abandonat.

A peu hem ditravesat la Junquera i passat l'aduanca al Perthus. Allí fan deixar les armes, els autos, ^{l'acenc del} El Perthus està on tenen el comerç, els espanyols així com les cases, estaven abandonades. Entrarem dins Euz instal·larem en uns d'elles. Nom podia sortir però no franqueja la línia que passava de la carretera, però arribar-se al costat francès. Soldats i policies t'obligaven allavors a seguir endavant i no poder tornar al costat espanyol. No s'altre restarem en aquest costat tot el dia 7 i 8 veient passar la curruca ~~de la~~ gent de tota edat i sexe. Fou pocos hores abans que els nacionals arribessin a la frontera que vaig poder casualment veure al meu germà Ramonet qui entrava a França però Ramon estava decidit a retornar a Espanya passant naturalment pel costat d'Hendaya. Anàrem a veure en Juanito Le Fargue, qui em digué que jo no podia retornar ~~on~~ que tenia que seguir la sort dels altres refugiats.

